

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת תרומה
שנת תשפ"ז

גליון
קמ"ב

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

- תמצא את הלב שלו -

הצדיקים חופרים ומגלים מעינות בלב

רואים בתורה הקדושה (בראשית 10) שהאבות הקדושים התעסקו עם חפוש מעינות, העבדים שלהם חפרו חפירות עד שמצאו מעין, ואחר כך באו הפלשתים וסתמו את המעין, הלכו העבדים ופתחו בחזרה את המעין הסתום, וגם חפרו מעינות חדשים.

כתוב בשם צדיקים שהמעינות מרמזים על הלב של האדם; כל אדם יש בתוכו לב, נשמה ורגשות, ומצד שני יש לו גם פלשתים - זה מרמז על היצר הרע, שסותם את הלב שלו שהוא לא ירצה להתנהג כמו שצריך, והעבודה של הצדיקים היא לחפש בור בלב של כל אדם ולמצא בו מים, לחפש את הנקודות הטובות שבהן הוא טוב.

מספרים, אצל בעל הקדשת לוי זכותו יגן עלינו קרה פעם שהוא ראה איך יהודי עסוק באמצע התפלה עם הכרפרה שלו, היהודי עמד מחוץ לבית הכנסת עם הטלית והתפלגן ותקן את הכרפרה שלו, והצדיק הקדוש אמר להקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם, מי כעמך ישראל! תסתכל על היהודי הזה, הוא כל כך עסוק בכרפרה שלו, הכרפרה שלו יותר חשובה לו מהכל, ובכל זאת הוא מניח בכל יום את התפלין והולך עם ציצית; הוא עושה את רצונה, הוא עושה את מה שהתורה מצוה לעשות".

מישהו אחר היה רואה שההוא לא מתפלל והוא רחוק מהשם יתברך, אבל צדיקים רואים את היפי של בני ישראל, הם רואים את הלב היהודי שרוצה באמת להיות טוב.

למצא את הנקודות הטובות של כל ילד

אסור שמלמד יחשב על אף ילד שהילד הזה לא מעניין בכלום, וההורים שלו גם לא מעניינים בכלום, ולמה בכלל בא הילד הזה לתלמוד תורה, הוא הרי לא עושה כלום במשך היום... הוא צריך לחפש בור בלב של כל ילד ונקודות טובות שעליהן הוא יכול להכריז את הבשורה הטובה שעבדי יצחק הכריוז (שם, לב): "מצאנו מים", מצאתי את הלב שלו.

מלמד צריך לבקש מהקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם תעזר לי שאבנה את הילדים, שאמצא בכל ילד באר מים חיים; אני לא רוצה להיות כמו הפלשתים שאומרים שליילד יש ראש סתום ולב סתום". מבלי לבקש מהשם יתברך זה לא אפשרי להיות מלמד טוב. לפני שמלמד נכנס לכיתה, או באמצע היום כשהוא יוצא מהכיתה לדקה שתים, הוא צריך להשיח את הלב עם הקדוש ברוך הוא שהוא יוכל למצא בכל ילד את הנקודות הטובות שטמונות עמק בלב שלו.

איך מלמדים את הילדים מדות טובות?

אם מלמד מבחין בכיתה שילד פוגע בילד אחר או שעושה תעלול

ליילד אחר, אסור לו לצעק ולביש את הילד, אלא הוא צריך לדבר יפה אל הילד שאסור לעשות את זה.

מלמד ספר לי שהוא ראה איך שילד עשה תעלול לילד אחר, הוא קפל טישו והניח את זה בעטיפה של סכריה וסגר אותו יפה, זה היה נראה כאלו יש סכריה בעטיפה, והוא נתן את זה לחבר שלו, בשמחה פתח החבר את העטיפה והוא רואה שיש שם רק טישו... המלמד אמר לי שהוא צעק על הילד בקולי קולות: "איך מעיז ילד למצץ את הדם של השני?!"

אמרת לי למלמד: אולי לא אכלת מספיק ולכן צעקת על הילד; איך מגיע לכאן צעקות כשילד עושה תעלול לילד אחר? זה הרי ילד! כשאנחנו היינו ילדים גם עשינו תעלולים לילדים אחרים.

מלמד צריך לדבר באופן כללי אל הילדים על החשיבות של מדות טובות; הוא צריך לדבר מזה עוד פעם ועוד פעם, בכל פעם בצורה אחרת; לפעמים בתקיפות, לפעמים ברכות, ולפעמים בצעקה אל כל הכיתה: "איך מעיז ילד למצץ את דמו של השני?!" אבל אסור שזה יהיה מכון נגד אף אחד אישית.

אם קורה שמלמד צריך להעיר לילד בפרטיות, הוא צריך לדבר אליו במלים יפות, להגיד לו: "זה לא דבר יפה לעשות תעלול לאחר, תאר לעצמך שמישהו היה עושה לך את זה, זה היה בטח מפריע לך".

ללמד את הילדים פרוש המילות

מלמד צריך להכניס בילדים חיות בתפלה. כדאי שהמלמד יתפלל עם נגונים, ושיילמד את הילדים להתנגע בתפלה.

חשוב שמלמד ילמד עם הילדים את פרוש המלים של התפלה, על ידי זה יהיה לילדים תענוג בתפלה. למה שהילדים יתנגעו בתפלה כשאין להם משג מה הם מוציאים מהפה, הראש שלהם רק חושב על המשחקים שלהם?! אבל אם המלמד מלמד את הילדים את פרוש המלים של התפלה, הילדים יבינו את מה שהם אומרים וכך הם יקבלו רגש לתפלה.

אפשר בכל יום ללמד עם הילדים את הפרוש של שורה אחת או שתיים מהתפלה, או ברכה אחת משמונה עשרה.

אם המלמד ילמד את הילדים את הפרוש של שמונה עשרה, הוא יגיד להם מה מבקשים בכל קטע משמונה עשרה, והוא גם יגיד להם שאפשר גם להוסיף תפלות אישיות באמצע תפלת שמונה עשרה, אז הם יתפללו יפה, הם יבטאו כל מלה משמונה עשרה והם גם יוסיפו את התפלות האישיות שלהם, לדגמא בברכת רפאינו הם יגידו: "רבונו של עולם שלח רפואה שלמה לאחד מהמשפחה שלי", ובברכת ברוך עלינו הם יגידו: "רבונו של עולם תעזר שלאבא שלי יהיה כספי", וכך הלאה.

אם ילד חלם או שחק באמצע התפלה, אי אפשר לבוא אליו בטענות למה הוא לא מתפלל כמו שצריך, כי ילדים צעירים עדין לא קולטים את מעלת התפלה, והעבודה של המלמד היא ללמד את הילדים את היפי של התפלה.

לאהב את הילדים

מלמד חייב לאהב כל ילד עם המדה הכי גבוהה של אהבה, עד שכל ילד יוכל להגיד להורים שלו: "המלמד שלי אוהב אותי הכי". וזה יכול לקרות רק על ידי תפלה והתבודדות, שהמלמד

מההורים שלו; לאנשים הרי אין משג, מה הולך בכל בקר בבתי ישראל, ישנם משפחות שההורים מרביצים וצובטים מכעס את הילדים בכל בקר, וסוף סוף שהילד כבר הגיע לפתח לא מגיע לו שיצטרף להמשיך לסבל מהמלמד שלו!

לפעמים יכול להיות שאחד ממשפחתו לא מרגיש טוב לא עלינו, האמא עסוקה עם החולה והאבא צריך להיות לילדים גם אבא וגם אמא, האם יענישו את האבא שהוא לא יוכל לשלח את הילדים שלו לתלמוד תורה בגלל שהם באים מאחר? מה הוא אשם שהוא לא יכול להכין אותם בזמן!?

יכול גם לקרות עם ילדים מסוימים שהם מפגינים בבקר שהם לא רוצים ללכת לתלמוד תורה, וההורים צריכים להתעסק אתו לזמן ארוך, ולכן יכול לקרות שיביאו את הילד באחור של חצי שעה.

העבודה של מלמד היא לקבל את כל ילד עם חינוך ולהגיד לו: "אני מאוד שמח שבאת לתלמוד תורה", ולהכניס אהבה כל כך גדולה בילדים שהם מעצמם ירצו לבוא לתלמוד תורה בזמן.

המוסד הוקם כדי להוציא יהודים פשוטים וכשרים שאחרי החתונה ילכו בכל יום לבית הכנסת להתפלל שחרית, מנחה וערבית, ללבש את הטלית והתפלין, ולאהב את הקדוש ברוך הוא, וזה לא יכול לקרות אם המלמד לא מפסיק לצעק ולא מפסיק לתת מוסר לילדים, כי אז נסגרים הלבבות והמוחות, ואין הצלחה.

לא להשתמש עם הטלפון בתלמוד תורה

בשעות שמלמד עובד עם הילדים, הוא צריך לפרש מפל הדברים הצדדיים, שהמוח שלו יהיה רק עם הילדים.

יש לנו היום לדאבוננו צרה בשם 'פלאפון', זה גורם שאדם יכול להיות בבית אבל הוא בכלל לא שם, המוח שלו בפלאפון; כל כך הרבה

יבקש כל יום מהקדוש ברוך הוא שיאהב את כל הילדים.

זה לא עוזר אם המלמד קורא לכל ילד בפרטיות ולוחש לו באזן: "אני אוהב אותך", כי ילד מרגיש אם המלמד שלו באמת אוהב אותו או שהוא רק אומר לו שהוא אוהב אותו.

מלמד צריך להשיח את הלב שלו עם הקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם, האם מתר לי להיות מלמד או לא? האם אני אוהב את התלמידים שלי או שאני לא אוהב אותם? עד כמה אני אוהב אותם, כמו הילדים שלי או פחות מהילדים שלי?"

מה עושים עם ילד שבא כל יום מאחר?

אם ילד בא לתלמוד תורה יום אחרי יום באחור והוא מביא פתק מההורים שלו או מהמשרד עם סליחה על האחור, הוא צריך לקבל מהמלמד את אותו חינוך כמו שקבלו הילדים שהגיעו בזמן, שום דבר לא פחות.

המלמד אינו רשאי לצעק על ילד שהגיע מאחר: "עכשו באים! למה באת לתלמוד תורה?" אם זה מאוד מפריע למלמד שילד מגיע כל יום מאחר, הוא מרגיש שכל הפתח מתפרקת לו בגלל הילד הזה, שיגיד למנהל: "מאוד קשה לי לנהל את הפתח שלי כשהילד הזה מטיל לי בכל יום לתוך הפתח אחרי התפלה ומדי פעם הוא מגיע כשכבר אוחזים באמצע הלמוד", ושהמנהל יצר קשר עם האבא כדי לשמע מה קורה עם הילד, או שהמנהל יגיד למלמד: "אם אתה לא יכול להיות ככה מלמד - אז אני אחפש מלמד אחר..."

אסור לקרות כזה דבר שמלמד יצעק על ילד על שבא מאחר: "למה באת בכלל לתלמוד תורה? נראה לי שאתה בכלל לא רוצה לבוא לתלמוד תורה", קדם כל, כי זאת הרי האמת הצרופה, ילדים באמת לא רוצים לבוא לתלמוד תורה... והדבר השני צריך המלמד לחשב עם רחמנות: 'מי יודע מה עבר על הילד הזה הבקר

רק אם אני צריך להתקשר אל מישהו, ולא כדי שלפלוני אלמוני תהיה דרך מהירה כדי לדבר אתי.

זו זכות אדירה שיכולים ללמוד עם תינוקות של בית רבן היקרים של הקדוש ברוך הוא, ואשרי המלמד שמחפש בכל ילד את הנקודות הטובות שלו, הוא מחדיר ביילדים יראת שמים, מדות טובות ואהבה אל הקדוש ברוך הוא, אזי הוא יצליח מאוד מאוד.

בעלה לצרף דחוף, שתתקשר למשרד וכבר ימסרו למלמד שהתקשרו אליו מהבית.

מלמדות היא מלאכת הקדש, עבודה קדושה, ואסור שמלמד יפרע על ידי הפלאפון שלו.

אני גם עוסק כל היום בלמוד עם בחורים, אז הנהגתי לעצמי שאני לא משתמש עם הפלאפון שלי סתם ככה; אני משתמש עם הפלאפון שלי

בתים שלדאבוננו מתפרקים, זוגות מתגרשים ומשפחות נשברות, מזה שנשים מחכות כל היום לבעל שיחזור כבר הביתה, וסוף כל סוף קשה הוא כבר מגיע הביתה הוא לא שם; הגוף שלו בבית, הוא יכול לסדר את כל הדברים הטכניים, אבל המוח שלו מנח בפלאפון.

בזמן שהמלמד יושב בפתח אסור לו להשתמש עם הפלאפון שלו. אם יקרה שהאשה תצטרף להשיג את

מכתבים בעניני הנוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

האם לשים דגש על לימוד לשון הקדש עם הילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

יישר כח גדול על השעורים הנפלאים שהם ממש "מחיה נפשות", כפי שראש הישיבה שליט"א אומר בשם מוהר"א זכותו יגן עלינו שבמקומות מסוימים מתפארים שאצלם היה כזו צפיפות ממש סכנת נפשות, אבל אצלנו אולי אין את הצפיפות הגדולה, אבל זה ממש מחיה נפשות.

אני מלמד ובשנה הבאה עומדים להתחיל ללמד בתלמוד תורה שלנו "שרשים ושמנושים", כלומר הולכים ללמד עם הילדים לשון הקדש, לחלק את המלים לפי השרש, ולאחר מכן את השמושים לפני ואחרי. למעשה יש כאלה שחולקים על המהלך החדש הזה ואומרים שצריכים לתת לילדים לקלט בעצמם לשון הקדש כמו שהם קולטים דברים אחרים, הם רק מתבלבלים מללמוד שרשים וזה גורם אחר כך לקשיים.

היות ואני עובד שם אני ממילא צריך לעשות את זה, אין לי סמכות להתערב בזה, השאלה שלי היא רק האם אני צריך להשקיע בזה כוחות ולשים דגש על זה, או לעשות את זה יותר בעבודה טכנית שצריכה להעשות ולא להתעכב על זה.

כמו כן אני סקרן לדעת האם ב"היכל הקדש" יש את סוג הלמוד הזה עם הילדים.

יישר כח

תשובה:

יפחדו מהשם יתברך; תשרש בהם לאהב את השם יתברך.

סדר היום בתלמוד תורה מחלק לכמה דברים; להתפלל עם הילדים, לאכל עם הילדים, לכתב עם הילדים, ללמד עם הילדים, לספר להם ספורים, אבל הכל צריך להיות במטרה אחת: שהם ידעו שיש בורא עולם!

אם אומרים לה ללמד שרשים וכו' - תעשה את זה, אבל זה לא העקר. שלא לדבר כשורצים ללמד עם ילדים דקדוק, זה בודאי מיתר. רבנו אומר בפרוש (שיחות הר"ן, סימן רלה): "בשביל זה עזבו העולם חכמות הדקדוק ואינם עוסקים בו כלל. כי דקדוק אין צריכין כלל", העולם כבר עזב את לימוד דקדוק, כי אין בזה צורך לעבודת השם.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת נשא, שנת תשפ"ב)

האם אני יכול לדבר עם הילדים על דברים שאני עדיין לא אוהו בהם?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מלמד ואני שומע את השיעורים של ראש הישיבה שליט"א שמאד עוזרים לי במשרה שלי, במיוחד אני מחיה את נפשי בכל שבוע עם הגליון "שעורי חנוך", כל כך הרבה עצות והדרכות טובות בחנוך.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת במדבר, ג' סיון, מ"ז לעמר, שנת ה'תשפ"ב

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אנחנו לומדים בדרך הישנה כפי שהצדיקים הקדושים קבעו איך ללמד עם ילדים קדושים, תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא, אנחנו לא עושים שום דברים חדשים.

אתה תשים דגש להכניס ביילדים אמונה ויראת שמים, כל הדברים האחרים הם מאד טובים ויפים - רק אם יש אמונה ויראת שמים, בלי אמונה ויראת שמים אין כלום.

תכמינו זכרונם לברכה אומרים (נדריים מא.): "דדא ביה פולא ביה", מי שיש לו דעת יש לו הכל, "דלא דא ביה מה בי ה", מי שאין לו דעת - אין לו כלום; מה זה דעת? אמונה; מי שידע שהכל זה הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא ברא את העולם, הוא מנהיג את העולם, הוא עשה הכל, הוא עושה הכל והוא יעשה הכל, אין שום דבר חוץ ממנו, הכל זה רק לביש שלו - זה דעת; אם יש את טפת הדעת הזאת - יש כבר ממילא הכל.

כשאתה מגיע לתלמוד תורה ללמד עם הילדים זאת צריכה להיות המטרה היחידה שלך: להכניס בהם אמונה בהשם יתברך, להטביע בהם יראת שמים, שהם

רציתי לשאול, היות והרגלתי את עצמי שאני אומר לילדים רק דברים שאני בעצמי עומד בהם, אבל זה יוצר לי בעיה בדברים מסוימים שאני צריך ללמד את הילדים, בעוד שאני בעצמי לא עושה אותם כראוי, ואני מרגיש רמאי אם אני לא עושה. לרגע אני אומר להם מוסר שצריכים להתפלל במקום אחד ולא לטייל בשעת התפלה, שצריכים לשבת בדרך ארץ בשעת התפילה, מדברים עכשו אל השם יתברך, וכן הלאה; אבל בשעת מעשה אני יודע שאני עדיין לא אוהז שם, כמובן שבשאיני מתפלל עם הילדים, אני מתפלל לאט, אבל בשאיני מתפלל בבקר בבית הכנסת, אין לי כל כך סבלנות להתפלה, אני מגיע מאוחר להתפלה ואני יוצא מקדם, ואני לא מסגל להתרכז מאד בתפלה; אני יודע שזה לא בסדר, אבל מה לעשות שזו המציאות בנתיים.

בשאיני מגיע לדבר עם הילדים לגבי התפילה, אני לא יודע איך לעשות את זה בצורה אמיתית; אולי לדבר בקול כמו לעצמי שבה צריכים להתפלל והילדים יקשיבו? או שאני להם שאפילו שרואים אנשים מבוגרים מטילים בשעת התפילה, זה רק בגלל הרגל רע, אבל הדרך האמיתית היא בן להתפלל במקום אחד?

אני מרגיש שאני צריך הדרך על זה, כי זה לא רק בנושא של התפילה, זה מודמן כל הזמן בכל ענין שאני צריך לחנך את הילדים לזה, אבל אני בעצמי רחוק מזה.

י"ש ב"ח
תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת יתרו, שובב"ם, י"ט שבט, שנת ה'תשפ"ד

לכבוד ... גרו יאיר

תדבר הרבה אל הילדים על אמונה ועל תפילה, כך זה גם ישפיע עליך. רבינו אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קו) על ידי שמדברים יראת שמים, חיזוק ואמונה - לאחרים - זה פועל על האדם

שוחט", הוא שואל אותו: "למה עזבת את זה?" הוא אומר: "פטרתי אותי כי אני לא נאמן", אומר לו רבי מאיר: "אל תהיה מלמד, אם לא הצלחת בשחיטת עגלים אתה רוצה ללכת לשחוט ילדים?!" רואים שבשביל להיות מלמד צריכים להיות ירא שמים וצריכים הרבה סבלנות.

חזק ואמן בעבודתך, אל תשבר את עצמך ואל תשפיל את עצמך, אתה תחזיר בילדים יראת שמים ותספר להם ספורי צדיקים, כך תלהיב את לבם להיות יהודים כשרים, וגם הלב שלך יתלהב אל השם יתברך. כפי שרבינו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן רמח): "דע, שספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד, כי על ידי ספורים מצדיקים נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך, בחשק נמרץ מאד". רואים איך שהצדיק זכה ועמד בכל הנסיונות שלו, אז רוצים גם להיות צדיק, בפרט כשילד שומע ספור על צדיק, הוא מתעורר מאד על ידי זה.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...
(קונטרס עצתו אמונה פרשת משפטים, שנת תשפ"ד)

מדור חינוך הי

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(כאדיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמיעו ונהנו נפשכם -

בעצמו, כמו שכתוב בפסוק (תהלים מא, ב): "אשרי משפיל אל דל", כשאדם שבור, "אם לא יכול בעצמו לבוא לגדלות המחזין", אם הוא לא יכול לחזק את עצמו ולהיות יהודי כשר, "עצה לזה שישפיל אחרים", העצה לזה שיידבר אל אחרים, "ועל ידי זה נתעורר גם אצלו", ועל ידי שהוא מחזק את השני - הוא בעצמו מתחזק.

מלמד צריך בעקר הרבה סבלנות, כפי שאנו מוצאים בספור של רבי פרידא שחכמינו זכרונם לברכה מספרים (ערוכין ג:), לרבי פרידא היה תלמיד שלא הבין מה שלמדו אהו, היו צריכים לחזור ולומר ארבע מאות פעם, רבי פרידא בסבלנותו הגדולה למד אתו פעם ועוד פעם עד ארבע מאות פעמים. פעם אחת רבי פרידא ראה שהתלמיד לא מבין אפילו אחרי ארבע מאות פעם, הוא שואל אותו: "האידנא מאי שנא", מה שונה עכשו שאתה עדיין לא מבין? אומר התלמיד, אני לא מרכז, כי אני רואה שהרבי ממחר ללכת, ואני כל הזמן חושב שעכשו הרבי כבר הולך לעזוב אותי, אין לי רכוז להבין, אומר לו רבי פרידא: "הב דעתך ואתני ליה", תתרכז ואלמד אתך, "הדר תנא ליה ארבע מאה זימני", והוא למד אתו עוד פעם ארבע מאות פעמים, והוא זכה לחיות ארבע מאות שנה ולעולם הבא.

מלמד צריך עצמי ברזל לילדים, אחד שמתעצבן מילדים - אסור לו להיות מלמד, מלמד עצבני עלול לעשות את הילדים בעלי מומין לכל חיייהם רחמנא לצלן. מוהר"א ש"ש מספר, יהודי הגיע אל הגאון הגדול רבי מאיר שפירא זכר צדיק לברכה להתיעץ האם להיות מלמד, שואל אותו הגאון: "מה עשית עד עכשו?" הוא אומר: "הייתי

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון אמונה (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / ארצות הברית 438-320-9090

...

קול ברסלב
שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 1552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com